

בולעטין # 96 - אלול תש"ל לפ"ק

וועד העולמי למען הצלת ישראל מעצת מרגלים, ולתקן חטא המרגלים ארגון מוקדש לעקור את עצת המרגלים המדברים לשון הרע על ארצינו הקדושה, (שעל ידיהם נחרב ב' מקדשות וגלינו מארצינו, ובא עלינו כל הצרות רח"ל), ולעורר על קדושת ומצות ישוב ארץ ישראל כמבואר במדרש תלפיות (ענף ארץ ישראל), יחד הקדוש ברוך הוא את ארץ ישראל כמו בעל המיחד קרקע לאשתו למזונותיה, והשכינה אין שורה בחוץ לארץ. ובספר חרדים (דף נ"ז), מצות עשה מן התורה לדור בארץ ישראל, שנאמר וירשתה וישבת בה, וכאמרם ז"ל שמצוה זו שקולה כנגד כל מצות שבתורה, ויתקיים בנו הפסוק דברים (יב, ה') "כִּי אִם אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יבַּחַר ה' אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל שְׁבִטֵיכֶם לְשׂוֹם אֶת שְׁמוֹ שָׁם לְשִׁכְנוֹ תִדְרְשׁוּ וּבָאתָ שָׁמָּה", ונזכה לביאת המשיח בב"א שנת "אל המקום אשר" לפ"ק.

יצא על ידי וועד העולמי למען הצלת ישראל מעצת מרגלים, ולתקן חטא המרגלים

כמו שכתוב רש"י במדבר (פרק יג פסוק טז) ויקרא משה להושע וגו' - התפלל עליו - יה יושיעך מעצת מרגלים.
באר שבע, ארץ ישראל

כלי יקר על במדבר פרק יג פסוק ב

שלח לך אנשים. לפי שאמרו ישראל (דברים א כב) נשלחה לפנינו אנשים ויחפרו לנו את הארץ. לנו היינו להנאתינו ולטובתינו, ואמר הקדוש ברוך הוא למשה שלח לך, ולא להם כי לך דווקא יהיה השליחות להנאה ולטובה אבל להם לא יהיה לטובתם כי על ידי שליחות זה נגזרה עליהם מיתה ולמשה גרם שיהיה חי עוד מ' שנה, כי כבר נגזר על משה שלא יראה את העשוי למלכי ז' אומות ועל ידי חטא המרגלים נשתהו מ' שנה:

ד"א שלח לך אנשים. דווקא אתה תחזה ברוה"ק אם האנשים כשרים לזה השליחות כי רוב העולם טועים באנשים חניפים המראים את עצמם כשרים ולובשין אדרת שער למען כחש, על כן אמר לך אנשים דווקא אותן שהם בעיניך אנשים חשובים ולא אותן שהם אנשים בעיני זולתך כי יכול להיות שאין תוכם כשרים. ד"א לך אנשים לך נראה כי המה אנשים חשובים כי עיני בשר לך לראות בנגלה לבד באשר הוא שם כי באותה שעה כשרים היו, אבל בעיני אינן אנשים כשרים כי אני רואה שתי ראיות בהוה ובעתיד כי עתידין להיות בעצה רעה:

ורז"ל אמרו (במ"ר טז ו) שסמיכות המרגלים למרים, לפי שמרים לקתה על עסקי דבה ורשעים הללו ראו ולא לקחו מוסר, ור"ל שמיד אחר מעשה מרים נשתלחו המרגלים כי אמר ה' פן ינחם כל אחד מהם ויקח מוסר בראותו מה שקרה למרים, ומטעם זה פרט כאן אנשים לפי שנאמר (במדבר יב א) ותדבר מרים ואהרן במשה. והיה לו לומר וידברו כי ותדבר חוזר

אל מרים, ועוד שלא מצינו עונש לאהרן, אלא שהגיד לך הכתוב שלה"ר מצוי בנשים יותר מבאנשים כי עשרה קבין שיחה ירדו לעולם ט' נטלו נשים כו', (קידושין מט ע"ב) ולפי שסתם נשים פטפטניות דברניות על כן תלה הדבור במרים כי היא התחילה בקלקלה זו ואהרן היה טפל לה, לכך אמר שלח לך אנשים שאין להם דרך נשים ולא יהיו כמרים שספרה לה"ר אלא אנשים ממש שאין מדרכן לספר לה"ר:

ד"א לכך פרט אנשים, לפי שארז"ל (ילקו"ש פנחס תשעג כז) האנשים היו שונאים את הארץ ואמרו נתנה ראש ונשובה מצרימה (במדבר יד ד) והנשים היו מחבבות הארץ ואמרו תנה לנו אחזה (שם כז ד) ועל כן אמר הקדוש ברוך הוא לפי דעתי שאני רואה בעתיד היה יותר טוב לשלוח נשים המחבבות את הארץ כי לא יספרו בגנותה, אבל לך לדעתך שאתה סבור שכשרים המה ואתה סבור שהארץ חביבה עליהם. תשלח אנשים וזהו שלח לך לדעתך אנשים, אבל לדעתי היה יותר טוב לשלוח נשים כאמור:

ויתורו את ארץ כנען, מצינו ג' לשונות בענין זה ויתורו, ויחפרו, וירגלו, כי ישראל אמרו (דברים א כב) נשלחה אנשים לפנינו ויחפרו לנו את הארץ, והקדוש ברוך הוא אמר ויתורו את ארץ כנען. ובמרגלים כתיב (שם א כד) וירגלו אותה, לפי שג' דעות היו באותה עצה כי הקדוש ברוך הוא אמר ויתורו, שיש במשמעתו גם לשון יתרון כי רצה הקדוש ברוך הוא להראות להם יתרון הארץ על כל הארצות כמ"ש (שמות ג ח) ולהעלותו מן הארץ ההיא אל ארץ טובה ורחבה. וטובה זו היא הטובה הרוחנית מצד היותה אוירא דמחכים (ב"ב קנח ע"ב) כי זה הכנה אל האדם לבא על ידו לכלל הטובה האמיתית כי אין לאדם יתרון תחת השמש זולתו ויתרון ארץ זה בכל היא (קהלת ה ח). אבל ישראל רוח אחרת היתה עמהם כי תמיד היו מבקשים תואנה לשוב מצרימה ועל כן אמרו ויחפרו, שיש במשמעתו לשון חרפה כי ערות הארץ רצו לראות כדי שיהיה להם מקום ללון ולומר נתנה ראש ונשובה מצרימה. אבל מ"מ לא בקשו שיוציאו מלבם דבה שקרית:

והמרגלים השחיתו התעיבו יותר ממה שבקשו מהם והוציאו מלבם מלין שקרים כדרך כל הולך רכיל המפליג כל דבר להגיד יותר ממה שראה לכך נאמר וירגלו אותה. כי רגל לשון רכיל כמו שפירש"י על פסוק לא תלך רכיל (ויקרא יט טז):

גם יתכן לפרש מה שהקדוש ברוך הוא אמר ויתורו. כי באמת הארץ ההיא ראש לכל הארצות על ידי כמה מעלות טובות כפולות שיש לה ביתר שאת על כל שאר הארץ. וכן מביא בילקוט פר' זו (יג תשמג) על ארץ ישראל פסוק וראש עפרות תבל (משלי ח כו) והמה עשו בהפך זה לומר שהיא פחותה מכל הארצות כי ארץ אוכלת יושביה היא. והורידה ממדרגת הראש אל מדרגת הרגל לכך נאמר וירגלו אותה. שעשו אותה למדרס רגל כרגל זה הפחות שבכל הגוף ובאמת היא ראש לכל הארצות כי מטעם זה נאמר בכ"מ לשון עליה בהולך לארץ ישראל, וע"ז אמרו נתנה ראש ונשובה מצרימה. מצינו נתינה לשון שביקה כמו ולא יתן אתכם מלך מצרים להלוך (שמות ג יט). תרגומו ולא ישבוק, כך אמרו כאן נשבוק הראש אותה ארץ שאתם אומרים כי היא ראש לכל הארצות ונשובה מצרימה אע"פ שהם אומרים שהיא למטה ממדרגת ארץ ישראל:

ומ"ש לשון מרגלים באותן ששלח יהושע אע"פ שהיו צדיקים, מ"מ קראם מרגלים לפי שהלכו לעשות את כל העם היושב בה למדרך כף רגל לישראל, או לעשות מדרך רגל לישראל בארץ, אבל כאן נאמר וירגלו אותה, משמע שעשו את הארץ עצמה במדריגת הרגל. ומ"ש אצל יהושע כי לחפור כל הארץ באו. (יהושע ב ג) לפי שעשו את עצמן מוכרי קדירות שנאמר (שם ב א) חרש לאמר, ודרך עושי קדירות לעשות חפירות בארץ וגומות והמקום ההוא היה דושנה של יריחו מקום חשוב, על כן אמרו עליהם ראו כי לחפור את הארץ באו לעשות חפירות בארץ כדי לעשות להם קדירות ויקלקלו הארץ:

(המשך בבולעטין הבא אי"ה)